

Dokumentaristický seminář KDT v ZS 2023/24

každé úterý v zimním semestru 16:30-19:45 v učebně 217 – střídají se v něm inspirativní hosté, které představí v dialogu současní vyučující, doktorandi či absolventi KDT:

- **v sudých týdnech dokumentaristé**, kteří promítnou svůj film nebo pásmo ukázek ze své tvorby
- **v lichých týdnech hosté** otevírající dveře k filosofii, přírodním a společenským vědám, politice a kultuře v nejširším slova smyslu
- pokud bude možná hybridní forma, seminář zároveň proběhne online přes Teams na odkazu:

https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19%3ameeting_NGZkMDFmZTMtNjk0Mi00NWQ5LWJhYTAtZTkYUyMGOzZDji%40thread.v2/0?context=%7b%22tid%22%3a%223b0d7367-6f74-45ec-b99b-d962ddfc18d1%22%2c%22oid%22%3a%2285477ef6-5d83-4a92-bf8d-a5b272862060%22%7d

- minimální povinná účast pro získání atestace je 60% (tedy 6 z 9)

3. 10. **schůze katedry**: přivítání nových vyučujících a nových studujících 1. ročníku bc/mgr, představení inovací pro rok 2023/24

10. 10. **Hana Nováková – Petr Brod, novinář a emeritní ředitel pražské redakce BBC**

17. 10. **Vít Klusák – Marika Pecháčková: Velké nic (2020, 103')**

24. 10. **výuka se ruší**: začíná MFDF Jihlava

31. 10. **Alice Růžičková – Martin Palúch: Odpočítavanie, posledný film Ivana Palúcha (2022, 75')**

7. 11. **Hana Nováková – Natalia Gozak, ekoložka a Vojtěch Pecka, sociolog**

14. 11. **Tomáš Bojar – Robert Kirchhoff: Všichni lidé budou bratři (2023, 116')**

21. 11. **výuka odpadá**: Sergei Loznitsa projekce v pondělí v Referenční projekci + úterý masterclass

28. 11. **Lucie Králová – Petr Hátle: Manželé Stodolovi (2024, 107')** v projekci FAMU

5. 12. **Hana Nováková – Adam Táborský, psycholog**

12. 12. **Viola Ježková – Ivo Bystřičan: Neviditelné krajiny (2022, 45')**

19. 12. **Hana Nováková – Barbara Herz, divadelní režisérka**

Anotace filmů:

3. 10. **schůze katedry**: přivítání nových studujících 1. ročníku bc/mgr a představení inovací pro rok 2023/24

10. 10. **Hana Nováková – Petr Brod, novinář a emeritní ředitel pražské redakce BBC**

Petr Brod (*1951, Praha) odešel roku 1969 do Spolkové republiky Německo. Studoval politologii, východoevropské dějiny a žurnalistiku na univerzitě v Mnichově, London School of Economics a na Harvardově univerzitě (Cambridge, Mass., USA), v letech 1980-1987 působil jako redaktor v rozhlasu a televizi BBC v Londýně, v letech 1987-1993 zastával řadu funkcí v redakci Rádia Svobodná Evropa v Mnichově a v Praze (asistent ústředního ředitele, redaktor čs. oddělení, první stálý zpravodaj v Praze a vedoucí pražské kanceláře). V letech 1993-1996 pracoval jako redaktor listu Süddeutsche Zeitung v Mnichově (jeho pražským dopisovatelem byl v letech 1988-2000), poté působil jako vedoucí redakce BBC v Praze.

17. 10. Vít Klusák – Marika Pecháčková: Velké nic (2020, 103')

Marika Pecháčková (*1980, Praha) studovala žurnalistiku na FSV UK a tvůrčí fotografii na Slezské univerzitě. Pak přešla na FAMU, kde vystudovala obor dokumentární film. Její základní struktury myšlení pocházejí z psychologie a osobních zkušeností s psychoterapií. Natáčí rozhlasové a filmové dokumenty (např. cyklus *Moje terapie*), píše rozhovory (časopis *Heroine*), učí na *Mystreetfilms*. Film „V síti“ doprovodila knihou rozhovorů vyslyšajících muže, kteří se skrývají za obrazovkami „Kdo chytá v síti“. Více na <https://vltava.rozhlas.cz/tocit-o-sobe-je-prirozeny-vyvoj-kreativniho-konani-je-ale-potreba-najit-miru-8962236>

Vít Klusák (*1980) vystudoval fotografii na Střední průmyslové škole grafické v Praze, v Hellichově ulici. Spolu s Filipem Remundou založil a od roku 2003 vede filmovou společnost *Hypermarket Film*, která se zaměřuje na produkci autorských dokumentárních filmů a ze zásady neprodukuje reklamy. Společně se proslavili dokumentární komedií o falešném hypermarketu „Český sen“ (2004), která se dočkala mnoha festivalových uvedení a uznání doma i v zahraničí. V tomto i dalších dokumentech se Klusák prezentoval silným autorským rukopisem, který spočívá nejen ve výběru společenskokritických témat („Vše pro dobro světa a Nošovic“ 2010; „Dělníci bulváru“ 2014, „13 minut“ 2021) a pokrývání aktuálních kauz („Český mír“ 2010 s F. Remundou; „Dobrý řidič Smetana“ 2013 s F. Remundou; „Matrix AB“ 2015; „Svět podle Daliborka“ 2017; „V síti“ 2020 s Bárou Chalupovou, „Jak Bůh hledal Karla“ 2020 s F. Remundou), ale i ve zviditelnění role tvůrců vstupováním do předkamerového prostoru, ať už fyzicky, nebo v dialogích s protagonisty.

Anotace filmu „Velké nic“: Byli jsme best in covid? Kdo měl plán: lidstvo, nebo virus? Filmový štáb Víta Klusáka a Mariky Pecháčkové se na jaře 2020 vydal do prázdných ulic a dva roky sledoval reakce české společnosti na pandemii covid-19 v odrazu vládních nařízení. V dokumentární tragikomedii *Velké nic* tvůrci nasbírali silné příběhy lidí z různých oblastí, zachytili bizarní obrazy krize a vytvořili tak absurdně úsměvnou zprávu o naší společnosti. Více na <https://magazin.aktualne.cz/kultura/film/recenze-vsichni-jsme-nekdy-smesni-velke-nic-klusak-film/r~c11b7ecec31c11eda9eeac1f6b220ee8/>

25. 10. výuka se ruší: začíná MFDF Jihlava

31. 10. Alice Růžičková – Martin Palúch a Peter Neved'al: Odpočítavanie, posledný film Ivana Palúcha (2022, 75')

Martin Palúch (*1977, Banská Bystrica) v roce 2001 ukončil studium filmové vědy na Filmové a televizní fakultě VŠMU v Bratislavě. Působí jako samostatný vědecký pracovník v Ústavu divadelní a filmové vědy CVU SAV v Bratislavě. Zároveň přednáší a je vedoucím Katedry filmové dokumentární tvorby na Fakultě dramatických umění Akademie umění v Banské Bystrici a vede seminář o dějinách a teorii dokumentárního filmu v Ateliéru režie dokumentárního filmu na FTF VŠMU v Bratislavě. Je také umělecký ředitel MFF Art Film Fest a vedoucí organizační složky Ústavu divadelní a filmové vědy CVU SAV, v. v. i. Je autorem mnoha článků a odborných studií z oblasti teorie a dějin filmu, spoluautorem monografie „Herec Ivan Palúch“ (2008) a autorem knižní publikace „Vjem v zrcadle fotografie a filmu“ (2010). V roce 2015 mu vyšla obsáhlá publikace „Autorský dokumentární film na Slovensku po roce 1989“ a v roce 2017 monografie „Cenzura a dokumentární film po roce 1989“. V roce 2021 byl režisérem a scénáristou středometrážního televizního dokumentárního filmu „Herec Ivan Palúch“. Film „Odpočítávání – poslední film Ivana Palúcha“ je jeho dlouhometrážním režijním debutem. Film měl světovou premiéru na MFF Cinematik v Piešťanech, kde získal hlavní Cenu Literárního fondu Cinematik.doc.

Peter Neved'al (*1979, Bratislava) v letech 1997-2002 studoval na VŠMU na Katedře stříhové skladby, 2009-2012 zde realizoval doktorandské studium a v 2020 obhájil habilitační přednášku. Od roku 2009 produkoval a koprodukoval více než 60 celovečerních i krátkých hraných, dokumentárních i animovaných filmů, spolupodílí se také na multimediálních projektech, počítačových hrách a festivalech. Je majitelem *Filmpark production s.r.o.* (viz www.filmpark.sk) a *FilmWorx s.r.o.* (viz www.filmworx.sk)

Anotace filmu „Odpočítavanie, posledný film Ivana Palúcha“: Životní příběh slovenského filmového herce Ivana Palúcha (1940-2015). Film je sestaven z filmových ukázek seřazených ve zpětném chodu. V 60. letech se dotkl hvězd, když účinkoval ve filmech po boku evropských legend, jakými byly Annie Girardot, David Warner, Anna Karina nebo Anita Pallenberg. V roce 1969 měl na festivalu v Cannes tři filmy: „Michael Kohlhaas – Der Rebell“ od Volкера Schlöndorffa, „Brzy bude konec světa“ od Aleksandara Petroviče a „Markéta Lazarová“ od Františka Vlácil. Na rozdíl od západních kolegů se po návratu do socialistického Československa jeho kariéra zastavila. Osudový příběh o lásce, přátelství, zradě, vnitřní svobodě, pravdě a kinematografii. Více na <https://devin.rtvs.sk/clanky/kulturny-dennik/309754/do-kin-vstupuje-dokument-odpocitavanie-posledny-film-ivana-palucha> a <https://www.youtube.com/watch?v=6qt6V138Yb4&t>

7. 11. **Hana Nováková – Natalia Gozak, ekoložka a Vojtěch Pecka, sociolog**

Natalia Gozak je výkonnou ředitelkou Ecoaction, jedné z předních ekologických nevládních organizací na Ukrajině. Ecoaction se zaměřuje na prosazování a mobilizaci veřejnosti v oblastech energetické transformace a změny klimatu, environmentálních dopadů zemědělství a průmyslu. Natalia má 15 let zkušeností v ekologických hnutích občanské společnosti, od místních nevládních organizací až po velké mezinárodní organizace (před vstupem do Ecoaction pracovala Natalia pro WWF-Ukrajina a UNDP). Je držitelkou MS a BS z ekologie a environmentálních věd na Národní akademii Kyjevské univerzity a má odborné znalosti v oblasti změny klimatu, ochrany přírody a práce občanské společnosti. Více na <https://vimeo.com/756590358>

Vojtěch Pecka (*1983) vystudoval magisterský obor Teoretická sociologie na Fakultě sociálních věd UK v Praze. Pokračoval v doktorandském studiu sociologie na Fakultě sociálních studií v Brně, kde se zaměřoval na vztahování se fosilního průmyslu ke klimatickým změnám. V minulosti také působil jako publicista, který psal popularizační testy o problematice klimatických změn a popírání změn klimatu pro server A2larm, kde participoval na přípravě cyklu článků o klimatické krizi „Budoucnost je teď“. V současnosti připravuje k publikaci knihu o klima-popíračském hnutí. Mimo to se také zaměřuje na animaci a prezentaci dat a je občasný editor a kurátor. Více na <https://www.novinky.cz/clanek/kultura-salon-cas-hraje-proti-nam-sociolog-vojtech-pecka-o-klimaticke-zmene-40298426> a <https://wave.rozhlas.cz/sociolog-vojtech-pecka-se-vynoril-z-klimaskepticke-zumpy-na-dne-nasel-knihu-9018258>

14. 11. **Tomáš Bojar – Robert Kirchhoff: Všichni lidé budou bratři (2023, 116')**

Robert Kirchhoff (*1968, Nitra) je filmový režisér, scenárista, producent a kameraman. Vystudoval VŠMU v Bratislavě, kde dnes působí jako docent. Během své profesionální kariéry natočil a produkoval řadu filmů, které získaly uznání na mnoha domácích i zahraničních festivalech. Jeho tvorba se zaměřuje na aktuální společenské jevy a téma vyrovnávání se s „traumatickým“ dědictvím historických událostí ve střední Evropě ve 20. století. Kritický pohled na životní situace romské menšiny na okraji společnosti v postkomunistickém Slovensku zobrazil v dokumentárním filmu „Černé slovo“ (Čierne slovo / Kálo lav, 1999), sociální a morální identitu Slováků při zrodu kapitalismu zkoumal ve filmu „Hej Slováci“ (2002). Od roku 2003 pracuje i jako producent a koproducent, založil produkční společnost atelier.doc, spolupracoval na mnoha významných slovenských a českých dokumentárních i hraných filmech, které získaly mezinárodní uznání. Např. „Nemoc třetí moci“ (r. Zuzana Piussi, 2011), „Až do města Aš“ (r. Iveta Grófová, 2012), „Tmář a jeho rod“ (r. Karel Vachek, 2011). Kromě filmové tvorby se Robert Kirchhoff věnuje koučování začínajících režisérů a vedl mistrovské kurzy pro studenty filmu. Je členem Evropské filmové akademie.

Anotace filmu „Všichni lidé budou bratři“: Alexander Dubček, rozporuplná osobnost československých dějin. Člověk, k jehož osobě se upínaly naděje během pražského jara 1968. Člověk, který vystoupal do nejvyšších pater politické garnitury, aby z nich byl následně odstraněn. Režisér Robert Kirchhoff v organickém celku představuje Dubčeka od dětství přes dobu největší slávy, kdy svou popularitou připomínal popovou hvězdu, jeho následný odchod do ústraní a pokus vrátit se do vrcholné politiky po roce 1989. Pomocí archivních záběrů i současných výpovědí skládá dohromady obraz „fenoménu Dubček“, jenž měl nesporný vliv na chod

dějin, ale i na současnost, kdy je jeho odkaz stále znovu ožívován a interpretován. Více na <https://www.dokrevue.cz/clanky/vsichni-lide-budou-bratri> a <https://denikn.cz/1176459/dubcek-nebyl-zbabelec-tvrdi-reziser-kirchhoff-nova-fakta-o-dubcekovi-predstavuje-ve-filmu-vsichni-lide-budou-bratri/>

21. 11. **výuka odpadá: projekce filmů Sergeie Loznitsy v pondělí v Referenční projekci + úterý masterclass**

28. 11. **Lucie Králová – Petr Hátle: Manželé Stodolovi (2024, 107´) v projekci FAMU**

Petr Hátle (*1983, Praha) po studiích Filmové vědy na Filozofické fakultě UK vystudoval Dokumentární tvorbu FAMU. Během studií absolvoval stáž na soukromé univerzitě Istanbul Bilgi Üniversitesi. Studia FAMU zakončil celovečerním debutem „Velká noc“ (Ceny za nejlepší český dokument na MFDF v Jihlavě 2013 a na Finále Plzeň 2014), jenž navazoval na jeho krátký snímek „Advent“ z prostředí pražské periferie. Pro Hátleho je typický důraz na inscenované prvky a vizuální stránku díla. Filmografie: (scénář a režie, není-li uvedeno jinak) dokument o malíři Zdeňku Koskovi „Cumulus Congestus Turritus“ (2004), krátká zastávka v Terezíně „Návštěvníci pevnosti“ (2006), 15 záběrů dějinné události „Hiltonleaving“ (2007), úvaha nad tvůrčím rozměrem destrukce „Heroes / Das Konzept“ (2008), „V zahradě 20. století“ (2009), „Make-up“ (2009), zachycení života na periferii v předvánočním čase „Advent“ (2010), zpověď mladého tureckého intelektuála „Leaving Istanbul“ (2010), díl z cyklu Děti 50. let „Jsem na zahradě – Věra Pavlovcová“ (TV-2010; režie), tzv. Arabské jaro obrazem YouTube videí „Digitální otisky revoluce“ (2012), vizuálně působivá sonda do života postav z pražského polosvěta „Velká noc“ (2013), celovečerní dokument „Život s Kašparem“ (2013; kamera), epizoda „Panenství Lídy Baarové“ ze snímku Gottland (2014), epizody „Trash Metal a Meatheads“ z dokumentárního cyklu o subkulturách Kmeny (TV-2015) Pro ČT realizoval film Století s korunou (2019) a 3 díly v dokumentární sérii Příběhy 20. století (2017). Je také autorem krimi podcastu Pohřešovaná – více na <http://audionaut.cz/autori/petr-hatle/>

Anotace filmu „Manželé Stodolovi“: Manželé Stodolovi v letech 2001 a 2002 zavraždili a oloupili celkem osm lidí důchodového věku. Celkem jim bylo prokázáno sedmnáct násilných trestných činů, za které byli oba odsouzeni na doživotí. „Byla to náhoda, že je dopadli. Mohli vraždit dlouho dál a nikdo by si toho nevšiml,“ říká Petr Hátle. Manželé Stodolovi se zaměřovali na důchodce žijící na vesnici, a protože vraždy maskovali za nešťastné náhody či sebevraždy, policisty dlouho nenapadlo, že by mohlo být něco v nepořádku. „Senioři žijí osaměle a sebevražednost je u nich hodně vysoká, i když se o tom nemluví. Kdyby zavraždili jako první třeba pracující ženu z města, asi by se na to přišlo dřív.“ Hátleho film je fikce, která pracuje s některými momenty skutečného příběhu Stodolových, podrobnosti jsou ale vyfabulované. „Dostali se pak už do takového podivného světa, kde platila trochu jiná pravidla. Hlavně Dana se projevovala dost chladně, myslím, že je to potom i dost bavilo – může to být takové dobrodružství, člověk má moc nad druhým. A může být těžké s tím přestat. Představuju si, že pokud jednou někoho zabijete, překročíte nějaký limit a když jste nějak psychopaticky nastaveni, může to být osvobozující. Můžete se cítit jako desperát. Možná to tak skutečně bylo, ale možná ne, to nevíme.“ Více na <https://a2larm.cz/2021/06/manzele-stodolovy-vrazdeni-bavilo-mohli-se-citit-jako-desperati-rika-reziser-vznikajiciho-filmu-petr-hatle/>

5. 12. **Hana Nováková – Adam Táborský, psycholog**

Adam Táborský (*1990), psycholog a terapeut založil projekt Terapie mezi stromy. Zkombinoval pozitivní účinky pobytu v přírodě na člověka a odbornou terapeutickou péči. Výsledkem jsou odborně vedená sezení konaná ve venkovních prostorech. Společně se svými kolegy také pořádá vzdělávací workshopy či přednášky. Kromě Terapie působí také jako psycholog v psychiatrické nemocnici Bohnice a prostřednictvím článků popularizuje koncept outdoorových terapií. Více na <https://www.databazeknih.cz/knihy/terapie-mezistromy-509109>, <https://www.youtube.com/watch?v=3QE96Cl3DA> a <https://psychologie.cz/autor/adam-taborsky/>

12. 12. Viola Ježková – Ivo Bystřičan: Neviditelné krajiny (2022, 45')

Ivo Bystřičan (*1980, Frýdek-Místek) vystudoval dokumentární tvorbu na FAMU a sociologii na FSS MU v Brně. Debutoval celovečerním filmem *Dál nic* (2014), následovaly snímky *Mých posledních 150 000 cigaret* (2013), *Blízký soumrak* (2015), *Zločin pana Chytila* (2014), *Masa* (2016) nebo *Kovy řeší dějiny* (2020). Stojí za dokumentárními sériemi *Dějiny neposlušnosti* (2018) o utváření ekologického hnutí v českých zemích a *Industrie* (2021) o dějinách průmyslového kapitalismu. V současné době pracuje na audiovizuálním projektu *Klimageddon*. Jeho autorské filmy promítaly festivaly v Číně, Izraeli, Kanadě, Brazílii, Španělsku a dalších zemích. V roli dramaturga spolupracuje na i na podcastových sériích. Je filmovým lektorem programu *My Street Films*. Spolupracuje s ČT jako dramaturg, pracoval jako filmový komentátor, šéfredaktor časopisu *Nový Prostor*, videoreportér týdeníku *Respekt*, sociolog v neziskovém sektoru a analytik ve Výzkumném ústavu práce a sociálních věcí. Věnuje se zejména režii dokumentárních filmů.

Anotace filmu „Neviditelné krajiny“: Dva hudebníci se společně s filozofem, field recordistkou a field recordistou vydávají na průmyslem poznamenaná i člověkem zdánlivě nedotčená místa islandské a české krajiny, aby objevili zvuk klimatického kolapsu. Prostřednictvím nahrávací techniky dávají zaznít fyzickým místům, kde se odehrávají významné energetické, přírodní, ale i politické procesy. Zvuk je důsledkem událostí, které se odehrály v minulosti a směřují do budoucnosti. Právě nyní se rozhoduje, zda pro nás bude nevyhnutelná a ničivá. V neviditelných krajinách ji zatím spatřit nelze, ale – když se dobře zaposloucháme – zaslechneme ji. Jakým hlasem a jazykem k nám matérie s ne-lidskou tváří promluví, když jí zkusíme naslouchat? Co se zviditelní, když do ní začneme pronikat? Jaké svědectví o tíživé klimatické budoucnosti přináší? A co šeptá o nás, Pozemšťanech? Ve spleti infrastruktur se neznatelně uskutečňuje politika katastrofy. Místa s energetickým a obživným potenciálem pod klenbou klimatické krize však začínají svědčit o nás, o sobě, o čase minulém i budoucím. Zvuk vypráví příběh klimatické budoucnosti. Více na <https://ekolist.cz/cz/publicistika/nazory-a-komentare/ivo-bystrican-kam-by-mel-stat-nalit-penize-v-dobe-koronaviru-a-klimaticke-zmeny> a <https://www.universitas.cz/osobnosti/9462-dokumentarista-ivo-bystrican-nejsem-optimista-ale-snazim-se-jim-byt>

19. 12. Hana Nováková – Barbara Herz, divadelní režisérka

Barbara Herz (*1983) vystudovala komparatistiku a divadelní vědu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a režii na divadelní fakultě JAMU. Je zakladatelkou avantgardního divadelního souboru *Dok.trin*, se kterým slaví úspěchy nejen na české divadelní scéně. Mezi její počiny patří např. *Ofélie* (Já nelkám) nebo *Kouzelný vrch* od Thomase Manna. Dokumentární divadlo je osobitým a velmi rozmanitým žánrem, který namísto interpretací dramatických textů vstupuje do sféry autenticity a přivádí na jeviště různé formy a projevy mimoumělecké skutečnosti. Můžeme se tak setkávat s příběhy reálných lidí, kteří v mnoha případech na scéně též sami vystupují a bezprostředně zprostředkovávají vlastní zkušenost s fenomény naší doby, ať už se jedná o problematiku nemoci, stáří, specifických sociálních skupin, stejně jako konkrétní zkušenosti náboženských minorit, imigrace, gendrových rolí etc. Více na <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10805744811-jit-za-svym-snem/216562230520002/>